

Towarzystwo Biologii Rozrodu

Scietya Generationis Scrutandis Destinata

L a u d a c j a

***Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Wysoka Rado Wydziału Medycyny Weterynaryjnej,***

W małym domu Jana Długosza w Krakowie u stóp Wawelu, na renesansowym portalu drzwi wejściowych, prawdopodobnie w roku 1455 umieszczono napis: „Nil est homine bona mente melius”, który obecnie tłumaczony jest jako „Nic nie jest lepsze w człowieku od jego rozumu”. Dziś, dzięki zaproszeniu Jego Magnificencji Rektora prof. dr hab. Wiesława Bielawskiego dane jest nam uczestniczyć w nadzwyczajnym posiedzeniu Wysokiego Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz Wysokiej Rady Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, na którym sentencja ta praktycznie się urzeczywistniła.

Prof. dr hab. Adam Zięcik wychowywał się na Ponidziu w Sancygniowie, miejscowości Sancygniowskich, Dębowskich i Deskurów. W Rodzinie: Pelagii, s. Justyny MSF i Eustachego Zajączkowskich, w której kult pracy, dzielenie się jej zdobyczami i poświęcenie tej pracy dla innych, stawiane było na pierwszym miejscu. Otaczała to historia i patriotyzm, które można było odczytać i zobaczyć na epitafiach w renesansowym kościele oraz nekropoli. Tam bowiem znajdują się pomniki oraz nagrobki powstańców, wygnańców na Aleuty, Kuryle, kopalnie Sachalinu czy innych miejsc dalekiej Syberii. Są to nazwiska rodzinne, sąsiadów, mieszkańców jak też potomków wymienionych Rodów. Są również mogiły powstańców poległych w walkach za wolność Ojczyzny w licznych bojach, żołnierzy bądź partyzantów z pierwszej oraz ostatniej wojny i wojny obronnej 1920 roku. Ten kult pracy i potrzeba dążenia do realizacji wyznaczonych marzeń przeniósł się do Nowej Huty, Olsztyna i był przenoszony wszędzie tam, gdzie realizowano aktualnie wypracowany cel. Z czasem, etos pracy, wyrosły na potrzebie „zaistnienia”, przerodził się w etos nauki i posłannictwa. Tak było i jest tak obecnie.

Dostojny Doktorze Honoris Causa,

*Decyzją Wysokiego Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, od dnia dzisiejszego Twoje dokonania będą dołączone do historii najstarszej ponad 200-letniej Polskiej Uczelni Rolniczej, wywodzącej się z utworzonego w 1816 roku Instytutu Rolniczego w Marymoncie. Uczelni, która w swej wspaniałej historii od stu lat nie zmieniła nazwy Szkoły Głównej – **Scholae Principali**. Od tych to zamierzonych czasów, tj. od drugiego*

Dyrektora tego Instytutu prof. Michała Oczapowskiego, do Akademii Rolniczo-Technicznej im. Michała Oczapowskiego w Olsztynie, której jesteś Absolwentem, aż do Kawalera Medalu im. Michała Oczapowskiego Polskiej Akademii Nauk, wyprowadzam Twoją życiową i naukową drogę oraz doniosłe osiągnięcia w dziedzinie nauk rolniczych i biologii rozrodu. Drogę opisującą i ustalającą oddziaływanie wybranych hormonów na funkcje rozrodcze samic z gatunku *Sus scrofa f. domestica*. W tym środowisku, którego stajesz się od dzisiaj pełnoprawnym uczestnikiem, kształcili się, wzrastali i tworzyli wybitni przedstawiciele nauki, która dała początek tak intensywnie rozwijającym się obecnie kierunkom badawczym potrzebnym naukom biologicznym, medycznym i rolniczym. A byli to profesorowie: Zofia Bielańska Osuchowska, Eugeniusz Domański, Roman Hoppe, Zbigniew Jaczewski, Bernard Barcikowski, Remigiusz Fitko i obecny wśród nas prof. Tadeusz Krzymowski oraz kontynuatorzy tej spuścizny prof. prof. Zdzisław Boryczko i Zdzisław Gajewski. Większość z nich jak też inni absolwenci SGGW tworzyli środowiska naukowe: w obecnym Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, w Instytucie Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłoncej, w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu oraz w Zakładzie Doświadczalnym PAN w Popielnie. Wspominamy też wybitnych naukowców i nauczycieli akademickich, Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW, z których wiedzy korzystały rzesze studentów oraz lekarzy weterynarii w naszym kraju przez wiele lat, między innymi: Panią profesor Stanisławę Woyciechowską oraz profesorów: Kazimierza Krysiaka, Witolda Stefańskiego, Józefa Kulczyckiego, Abdona Stryzaka, Heliodora Szwejkowskiego, Juliusza Bryła, Bolesława Gutowskiego, Marka Żakiewicza, Wiesława Bareja i nadal aktywnie działającego prof. Włodzimierza Klucińskiego.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, według Opaty Tynieckiego, *Schola Principalis Agriculturae in Varsaviae* – *Alma Mater* dawniej i dziś – Matka Żywicielka, Matka Opiekunka, Dobra Matka jak każda, uczy i kształci. Nagradza bądź karci. Opiekuje się i wytycza dalszą drogę do innych nowych miejsc, gdzie należy dotrzeć, by wzrastać, organizować oraz zagospodarowywać je na użytek własny i innych. Jako Dobra Matka przycięła, nagrodziła oraz obdarowała też Ciebie, Czcigodny Doktorze, najwyższą godnością akademicką to jest, tytułem doktora honoris causa przyznawanym przez Uczelnię za szczególne osiągnięcia w zakresie nauki. Dla nas, Osoba Twoja w tym podniosłym momencie, utożsamia i przenosi te uznane wartości, na środowisko nauki skupione przede wszystkim w Towarzystwie Biologii Rozrodu, podejmujące w naszym kraju badania w tak ważnym dla ludzi i zwierząt, obszarze biologii. Jesteśmy dumni, że ta zasłużona Uczelnia, która wykształciła tylu ludzi nauki dostrzegła też Twoje poczesne i odkrywcze osiągnięcia w tej od niedawna rozwijającej się dziedzinie i wpisała Twoje nazwisko i życiorys do „Diamentowej Księgi Doktorów Honoris Causa” na pozycji 95. Księgi historii: zdobyczy nauki, pochwały rozumu, poszukiwań prawdy, budowy dobra wspólnego oraz relacji *Fides et ratio*. Dlatego też dzisiejszy dzień, jest wielkim dniem: holdu, pamięci i podziękowań również tym wszystkim związanym ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, za dostrzeżenie i rozpracowanie nowych nie znanych w biologii wcześniej, mechanizmów, regulacji, uwarunkowań czy właściwości, które dokonali w dziedzinie embriologii, fizjologii i endokrynologii i wprowadzili na stałe, do światowej nauki.

**Magnificencjo,
Wysoki Senacie,
Wysoka Rado Wydziału Medycyny Weterynaryjnej,**

Przed 20-tu laty to Pan Prof. dr hab. Adam Zięcik, pomimo pełnienia wielorakich obowiązków kierowniczych w instytucjach Polskiej Akademii Nauk w Olsztynie, wraz z przedstawicielami siedmiu ośrodków akademickich tj.: Białegostoku (AM), Krakowa (AR, IZ, UJ), Lublina (AM), Olsztyna (ART, IRZiBŻ PAN), Poznania (AM, AR, UAM), Warszawy (IGiHZ PAN, SGGW, UW) oraz Szczecina (AM), podjął starania aby w Polsce zarejestrowane zostało towarzystwo naukowe, które podobnie jak w innych krajach, będzie wprowadzało „nowe” do odradzającego się z pewnego „zastoju” obszaru badawczego jakim była biologia rozrodu. Udział w licznych zjazdach towarzystw naukowych, kontakt ze światowymi ośrodkami badawczymi, współpraca z autorytetami w najlepszych laboratoriach i placówkach doświadczalnych stały się niewątpliwie impulsem, że Pan Profesor zdecydował się przewodniczyć Zespołowi, który przez dwie pierwsze kadencje tj. 7 lat wypracowywał strukturę, tworzył przepisy zachęcał do współpracy, zdobywał finanse, otwierał perspektywę wspólnych spotkań naukowych, przez co jednoczył w naszym kraju wszystkich tych, którzy podejmowali prace badawcze z dziedziny biologii rozrodu. Niezależnie od ich przynależności administracyjnej, czy też uzyskanego wykształcenia i zawodu, byli to i są: biologowie, zootechnicy, lekarze medycyny i weterynarii, biotechnolodzy, leśnicy, absolwenci rolnictwa i ogrodnictwa – pracownicy zarówno krajowych uczelni, instytutów i stacji doświadczalnych oraz laboratoriów.

*Wiedza, ciągle poszukiwanie nowych twórczych inspiracji badawczych, wysoka kultura, optymizm, umiejętność zjednywania sobie zwolenników i pokonywania niemożności, zaowocowały tym, czym dziś możemy pochwalić się jako Towarzystwo Naukowe. Jesteśmy przekonani, że wyniesione z młodości postanowienie o konieczności pracy na rzecz wspólnego dobra, po początkowych latach obaw i niepokoju, zaowocowało tym, czym jest obecnie Towarzystwo Biologii Rozrodu. Przesłanie zainteresowań naukowych tej Wspólnoty opisuje logo oraz medal podarowany przez śp. profesora Bronisława Chromego. Otok **Societas Generationis Scrutandis Destinata** wypracował też Ojciec dr Szymon Hiżycki, Opat Benedyktynów w Tyńcu z ważnym humanistycznym **Generenationis**, a nietechnicznym – **Reproductionis**, i równoczesnym „poświadczeniem” (**Scrutandis**), że my członkowie **SGSD** mamy specjalne upoważnienie (**Destinata**) do prowadzenia badań w tym zakresie. Do **TBR** przynależy również czasopismo **Reproductive Biology** o światowym zasięgu, wydawane w konsorcjum **Elsevier** z impact faktorem 1,88 oraz niezmienna od kilkadziesiąt lat aktywność naukowa, zapisana ośmioma Zjazdami Statutowymi, pięcioma Szkołami Naukowymi dla Młodych Pracowników Nauki, kilkoma konferencjami, sympozjami i warsztatami. I są to przede wszystkim 392 osoby – członkowie Towarzystwa z kraju i zagranicy wpisane do ewidencji w dziewięciu oddziałach.*

Dostojny Doktorze Honorowy,

W dniu dzisiejszym Wysoki Senat Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, kierując się zasadą wypracowaną w starożytnej Grecji, którą Rzymianie tłumaczyli **Viri Optima Optimates** tzn. „**tylko obywatele najszlachetniejsi, najrozumniejsi, którzy dobro publiczne zawsze kładą dla dobra ojczyzny są godni aby obdarowywać ich najwyższymi tytułami i odznaczeniami**” – przyznaje Panu, Panie Profesorze najwyższą godność akademicką jaką jest tytuł doktora honoris causa. Składamy Magnificencji i Wysokiemu Senatowi serdeczne podziękowania za tą decyzję. Składamy też podziękowanie Dziekanowi i Radzie Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, wnioskodawcy postępowania, że wpisuje Cię od dziś w poczet wybitnych fizjologów, endokrynologów, biologów oraz hodowców. Tym samym życiorys i dorobek Twój staje się własnością społeczności akademickiej tej Uczelni. Życzymy, aby były one obiektem dumy i wzorem do naśladowania, szczególnie dla młodych, wchodzących na trudną ścieżkę kariery naukowej. Aby nie płynęli oni do cytowanej często przez Ciebie **Itaki**, a wchodzili na **Olimp** i żeby zawsze etos pracy naukowej, przekuwali na etos tak obecnie zatraconego wspomnianego już posłannictwa.

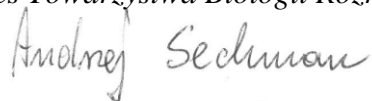
Drogi Profesorze, ad multos annos i mówimy też Deo gratias!

Przewodniczący Kapituły Medalu TBR

Prof. dr hab. Edward Wierchoś

Prezes Towarzystwa Biologii Rozrodu

Prof. dr hab. Andrzej Sechman

Warszawa, 21 listopada 2019 roku